

Hra s vodou a barevnými kapkami

Pomůcky

- ▶ šest skleněných misek
- ▶ žlutá, modrá, zelená, červená, hnědá a černá tuš
- ▶ voda
- ▶ dětská konvička na zalévání

Při této pedagogické nabídce umožníme dětem vnímat barevné kapky prostupující čirou vodou ve skleněných miskách. Aktivitu doprovázíme básničkou, která pojmenovává vnímané barvy.

Děti posadíme v polohovacích židlích kolem stolu. Do připravených šesti skleněných misek nalijeme vodu. Pro zpestření aktivity můžeme nalévat vodu do misek dětskou konvičkou před zraky žáků nebo ji mohou nalévat sami žáci přes asistovaný pohyb, kdy společně konvičku uchopíme a přelijeme z ní vodu do misek.

V tematické básničce je postupně pojmenováno šest barev. Při odřikávání příslušného verše kapeme do vody korespondující barevnou tuš a necháme ji efektně prostupovat. Misku můžeme podržet každému dítěti přímo před očima a odpovídající verš každému zvlášť zopakovat. Takto postupně obarvíme vodu ve všech šesti miskách.

Barvičky (doprovodná básnička)

Co nakreslí dětičky,
když jim dáme barvičky?
Žlutou kreslí sluníčko,
modrou letní nebíčko,
zelená je na travičku,
hnědá vybarví kravičku,
červená je na třešničky,
černá na smolné kočičky.
Všechny barvy spolkne duha,
jen ať se nezláme tuha!

H M A T

Hmatová stimulace dlaní a prstů kuličkami s doprovodnou básničkou

Pomůcky

- ▶ hliněné nebo skleněné kuličky
- ▶ velká plastová mísa

Při této činnosti si děti prožijí hmatovou stimulaci skleněnými nebo hliněnými kuličkami umístěnými ve větší plastové míse. K dítěti si sedneme z té strany, kde má ruku, se kterou chceme začít pracovat. Pokud je to pravá ruka, tak na její hřbet položíme svoji pravou ruku a naše ruka levá podloží pravý žákův loket. Ponoříme své pravé ruce společně do kuliček a chvíli jemně hýbáme doprava doleva, dopředu dozadu, zakroužíme vpravo, zakroužíme vlevo.

Asistovaně navodíme úchop několika kuliček, zvedneme ruku nad obsah misky a pomalu kuličky použijeme z prstů. Toto učiníme několikrát za sebou a necháme dítěti prostor k uvědomění si i sluchových podnětů při dopadu kuliček zpět do misky.

Pak svoji činnost obohatíme o doprovodnou básničku, která naše společné pohyby v kuličkách rytmicky nafrázuje a tematicky prohloubí. Snažíme se o to, aby jeden náš krouživý pohyb časově korespondoval s časem potřebným k pomalému odříkání jednoho verše básně.

Nezapomeneme ani na stimulaci druhé horní končetiny.

Hra v kuličky (doprovodná básnička)

Kutululů skleněná (hliněná) kulička,
do důlku skryla se celičká.

Kutululů kulička skleněná (hliněná),
z koulení celá je zmatená.

SLUCH

Stimulace tělesného schématu suchým listím při současné vestibulární stimulaci

Pomůcky

- ▶ houpací deka, obyčejná deka, pevné prostěradlo, přehoz na postel
- ▶ prostěradlo k vyložení deky
- ▶ suché podzimní listí

Na matraci rozložíme deku a na ni položíme prostěradlo, na kterém rozprostřeme rovnoměrně po celé ploše suché listí. Na takto připravenou podložku položíme dítě a situaci okomentujeme:

Všude kolem tebe je podzimní listí. Můžeš ho vidět, slyšet a cítit.

Uchopíme žákovu ruku a s naší pomocí mu umožníme listí osahat:

Teď si podzimní listí i hladíš.

Podporujeme dětskou reakci a ptáme se:

Líbí se ti to? Jak se cítíš?

Následuje překlápění deky ze strany na stranu, což přinese nejen výrazné sluchové podněty šustícím listím, ale i stimulaci vestibulárního ústrojí. Dítě překlápíme z boku na bok, ale i ve směru od hlavy k patám. Překlápění komentujeme:

Teď tě budeme naklánět na jednu a pak na druhou stranu. Připrav se, jdeme na to! Líbí se ti to?

O překlápění se postarají čtyři dospělí, kteří vezmou deku každý za jeden roh. Snažíme se společně o to, aby čas potřebný k jednomu překlápnutí žáka korespondoval s časovou dotací potřebnou pro pomalé odříkání jednoho verše doprovodné básničky.

Podzimní naslouchání (doprovodná básnička)

Co to slyším, podzime?
Listí šustí pod nohama,
to je tvá písnička známá,
rádi se ji učíme.

Co dál slyším, podzime?
Kapky deště na travičku
sypou rytmus pro písničku,
kterou brzy umíme.

ČICH

Vnímání vůně zralého ovoce s doprovodnými fotografiemi

Pomůcky

- ▶ zralé ovoce (jablko, hruška, švestka)
- ▶ doprovodné fotografie (jablko, hruška švestka)

Děti sedí pohodlně napoložované v polosedu v pytlích.

Současně každé dítě vnímá vůni čerstvě rozkrojeného jablka, které přidržíme pod jeho nosem, a fotografii jablka umístěnou v jeho zorném poli s naším komentářem:

Tohle je jablko. Tvůj nos vnímá jeho vůni a oči vidí jablko.

Ke stejné kombinaci zrakové a čichové stimulace přistoupíme i s hruškou:

Tvůj nos teď vnímá vůni hrušky a tvé oči hrušku vidí.

Naposledy žákovi poskytneme smyslové stimuly pomocí zralé švestky:

Nyní cítíš švestku a vidíš švestku.

V současné chvíli působení čichových stimulů odříkáme texty doprovodných básníků k tematickému umocnění celé pedagogické nabídky.

Motoricky zdatnější děti mohou manipulovat s ovocem samostatně, případně za naší drobné asistence.

Jablko (doprovodná básnička)

Podzimní jablíčka
červená jsou na líčkách.
Přivoň si a ochutnej,
jídelníček zdravý měj.

Hruška (doprovodná básnička)

Zelené či žluté tužky
malují podzimní hrušky.
Přivoň si a ochutnej,
jídelníček zdravý měj.